DE FIRE
HYRDENDE BELGIERE

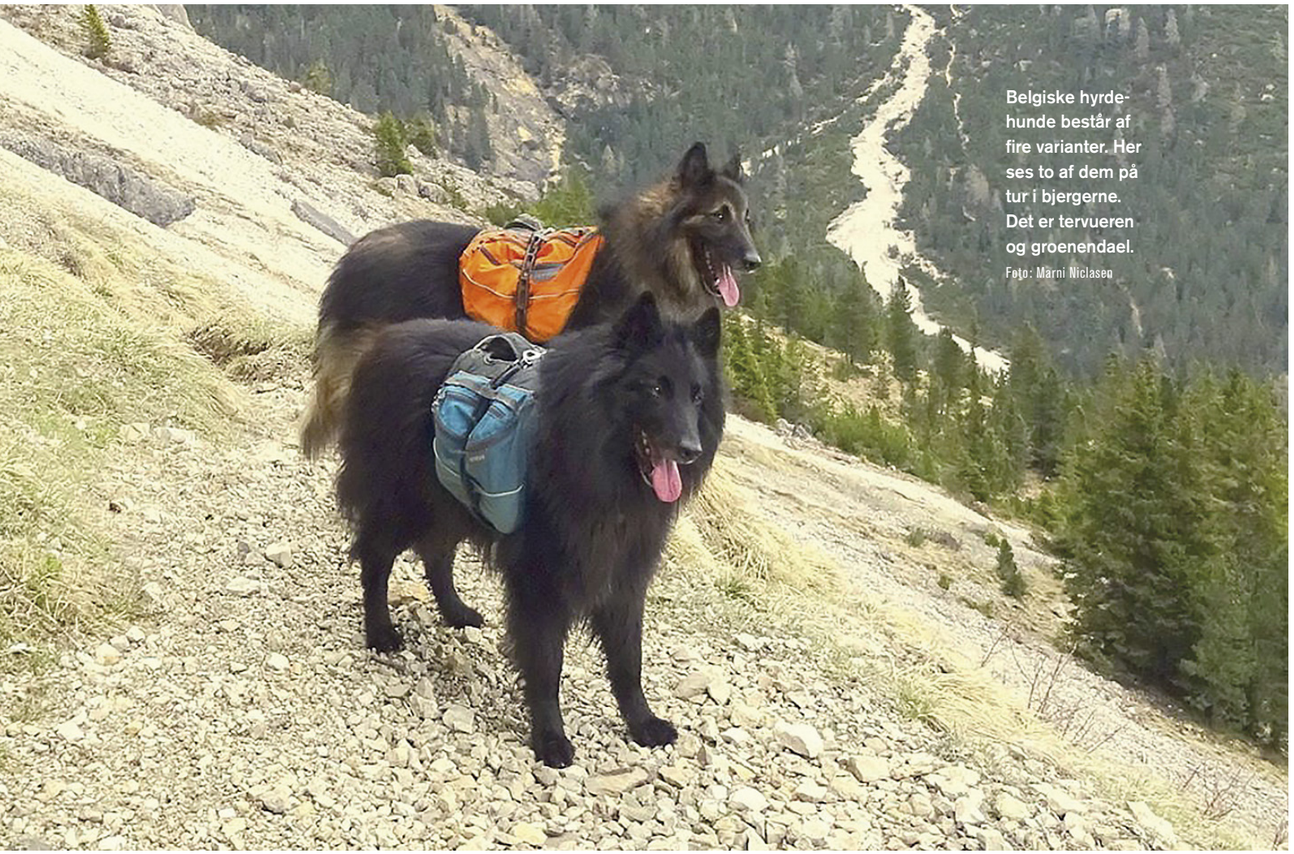

Belgiske hyrdehunde består af fire varianter. Her ses to af dem på tur i bjergerne. Det er tervueren og groenendael.
Foto: Mårni Niclasen

De belgiske hyrdehunde er en race, som består af fire varianter. Udover at stamme fra Belgien har de flere ting til fælles, der er dog også ting, der adskiller de fire. Mød dem alle i disse portrætter

TEKST: REBECKA STEWART

Da en gruppe hundefolk i Belgien, anført af professor og dyrlæge A. Reul, fik tanken at skabe en belgisk hyrdehunderace, lykkedes det i 1891 at etablere racens første klub, "Club du Chien Berger Belge"; og samme år at samle en større gruppe af hyrder med deres arbejdshunde med det formål at danne sig et indtryk af hundene. Hundene viste sig at være ganske forskellige, men de hunde, der blev udvalgt til at danne basis for racen var 55-62 cm høje, ørerne var små, trekantede og opretstående, udtrykket var meget intelligent, og hundene var altid i bevægelse. Samtlige hunde havde en tyk underpels, som beskyttede dem mod kulde og regn i det belgiske klima. Hårlængde og pelsstruktur var imidlertid vidt forskellige og ligeledes farverne på hundene.

Da racens første standard blev skrevet i 1892 foreskrev denne samt flere senere standarder, at kun nogle af de oprindelige farver og pelstyper var anerkendte, og sådan tog racens fire varianter form. De første belgiske hyrdehunde blev registreret i "Société Royale Saint-Hubert", den belgiske kennelklub, i 1901.

Man kan dog selv i dag opleve, at en af de oprindelige, ej-godkendte farver dukker op i et hvalpekuld, f.eks. har der været flere eksempler på black & tan-farvede hvalpe i alle varianterne, ligesom nogle malinois og laekenois ses mere grå end rødgule.

Der har af forskellige årsager været intervariant-parret (krydsparret) imellem varianterne siden racens grundlæggelse, dog fortrinsvis imellem groenendael og tervueren og imellem malinois og laekenois. Dette har medført, at man kan opleve, at der fødes hvalpe af en anden variant end forældrehundene i nogle kuld. Disse registreres som den variant, som deres farve og pels foreskriver, så et problem er det ikke for opdrætterne.

Mottoet for racen har altid været, som beskrevet af racespecialist dr. Robert Pollet:

"En race – fire varianter, hvor kun pelslængde og -struktur samt farve adskiller hundene indbyrdes."

> En race – fire varianter, hvor kun pelslængde og -struktur samt farve adskiller hundene indbyrdes.

Krige og udstillinger

Det skal nævnes, at tyskerne hvervede mere end 6.000 belgiske hunde i 1918 til brug i Første Verdenskrig, hvoraf mange blev destrueret i krigens afslutning, hvorfor man efterfølgende var nødt til at starte helt forfra med at genopbygge racen. Både hvad angik groenendael og tervueren var de gamle blodlinjer næsten væk, og det var ikke før i 1925, at opdrætterne igen kunne foretage en fornuftig selektion. Malinoisen klarede sig bedst igennem krigstiden og genvandt hurtigt sin tidligere kvalitet og kvantitet.

Historien gentog sig efter Anden Verdenskrig, men det lykkedes igen at genopbygge racen, bl.a. ved hjælp af de nævnte intervariant-parringer imellem malinois og tervueren samt imellem malinois og groenendael.

Med etablering af standarder for hundene blev det en konkurrenceform i sig selv at udstille sine hunde, hvor de fortrinsvis blev bedømt på i hvor høj grad, de levede op til den aktuelle standard. Dette betød, som det har gjort for næsten alle racehunde, at nogle opdrættere i højere grad udvalgte deres avlshunde efter dette formål, mens andre fortsat udvalgte hundene efter deres formåen til at udføre det ›››

FAKTA FÆLLES FOR DE BELGISKE HYRDEHUNDE

MENTALITET › De er alle livlige og opmærksomme. De er tæt knyttet til deres mennesker og fungerer udmærket som selskabshunde i en aktiv familie med nogen hundeerfaring.

HØJDE › Den ønskede skulderhøjde for racen er i gennemsnit 62 cm (60-66 cm) for hanner og 58 cm (56-62 cm) for tæver. Den ønskede kropslængde er 62 cm.

VÆGT › Vægten på en hanhund svinger mellem 25 og 30 kilo, på en tæve mellem 20 og 25 kilo, i enkelte tilfælde plus/minus nogle kilo.

HJEMLAND › Belgien.

DEN BELGISKE HYRDEHUND
(BERNER BELGE)

- Groenendael, tervueren, malinois og laekenois
- FCI gruppe 1, sektion 1 (hyrdehunde), med brugsprøve
- Oprindelsesland: Belgien
- Anvendelse: Oprindeligt hyrdehund, senere også anvendt som vagt- og tjenestehund, til forskellige former for hundesport samt som familiehund.

arbejde, de ønskede hundene skulle anvendes til. Det har forlydt, at nogle opdrættere med stor efterspørgsel til følge blandede collier ind i groenendaelen, naturligvis uofficielt, hvilket kan forklare, at groenendael – og også tervueren via intervariant-parringer – over en årrække fik længere pels og næser og smallere hoveder og blev blødere af sind, end de korthårede varianter, malinois og laekenois. Et faktum er det, at de oprindelige groenendael udover farven ikke adskilte sig meget fra de korthårede varianter af udseende, ligesom groenendael skarpt forfulgt af tervueren ansås for at være de skarpeste politihunde i racens oprindelse. Antalsmæssigt var groenendaelen den største variant, og før Anden Verdenskrig fandt man ofte 80-100 hunde på udstillinger.
De første belgiske hyrdehunde, groenendael, blev importeret til Danmark i slutningen af 1960'erne/begyndelsen af 1970'erne. Tervueren fulgte efter i slutningen af 70'erne, mens malinois og laekenois kom til Danmark i starten af 80'erne.

Nutidens belgiere
I dag gælder det for racen som helhed, at hunden ønskes middelkraftig af bygning, harmonisk proportioneret og forenende elegance med kraft. Den er middelstor, kvadratisk bygget og skabt til at leve under og modstå de skiftende vejrforhold i det belgiske klima.
Belgisk hyrdehund er en vågen, intelligent, aktiv og lærenem hund med en overstrømmende vitalitet og livsglæde. Dens instinkter som hyrdehund er forenet med vagthundens egenskaber, og den besidder et højt forsvar, såfremt dens ejer, familien eller familiens værdier trues. Man kan sige, at den belgiske hyrdehund er født med en turbo i måsen samt "en forstærker på". De fleste oplevelser gør indtryk og afføder en reaktion hos dem. Hundene er særdeles observante overfor deres omgivelser, og de reagerer lynhurtigt på det, de oplever, hvilket sommetider kan komme bag på ejeren.
Gældende for alle varianterne er det, at de er utroligt alsidige, faktisk i en grad, så alsidighed burde være racens motto. Alle varianterne bruges, udover som familiehunde, til mange former for hundesport og opgaver lige fra lydighed, feltsøg, rundering, spor, agility, rally, Heelwork to Music, vildtspor, hyrdehund, slædehund, servicehund, redningshund, Nose Work og til de mere hardcore arbejdsopgaver, som malinoisen i dag hyppigst opdrættes og anvendes til, nemlig som narkohund, sprængstofhund, pengehund, minesøgning samt til brug i politi, forsvar og til antiterror formål. Hyrdehundens instinkter er velbevaret hos hundene, og man ser ofte, at hunden forsøger at samle flokken ved at løbe i cirkler omkring familien, typisk når man går tur med hunden.

> Belgisk hyrdehund er en vågen, intelligent, aktiv og lærenem hund

Stress og byttedrift
Racen kan have en tendens til stress, så det er værd at holde sig for øje, at man hverken under- eller overstimulerer sin hund, og at man er opmærksom på, at hunden kan være i ro med sig selv. Næsearbejde og søgearbejde er gode aktiviteter, da den form trætter på en hensigtsmæssig måde.
De fleste belgiske hyrdehunde har desuden en medfødt, høj byttedrift, som man fra hvalpetiden bør aflede og dirigere i den retning, man ønsker sig. Skal man bruge driften i træning, er det fint, men skal man ikke, gør man sig selv og hunden en tjeneste, dels ved at dæmpe driften ved at undlade at stimulere den, dels ved at vælge til hvilket formål, hunden anvender sin drift. F.eks. er det langt bedre, at hunden søger og bringer legetøj til ejeren og trænes med godbidder, en bold eller legesager, som den kan holde fokus på; frem for at den jager cyklister, joggere og fugle, når den er med på tur.

Valg af opdrætter
Grundet racens enorme alsidighed gælder det for alle varianterne, at man ved valg af opdrætter, bør gøre sig klart, hvad man ønsker at anvende sin hund til, herunder hvilke vilkår hunden skal leve under, og så vælge opdrætter efter dette formål. Går man efter en bestemt hundesport, så læg mærke til, om forældrehundene og de øvrige hunde i stamtavlen har gjort det godt i den sport eller en tilsvarende, og ønsker man en hund til lydighed, spor og familiehund, som fungerer godt med andre hunde eller er på en bestemt måde, så er det det man spørger til og kigger efter hos hundene og hos de opdrættere, man vælger at besøge. Æblet falder sjældent langt fra stammen, og det gælder også for hvalpe.

»»»

annonce

Groenendael og tervueren

Selvom tervueren har fire ben, nyder den også at svæve hen over jorden i et flot spring.
Foto: Majbritt Schunk

Groenendael er en aktiv hund, der kan bruges til diverse sportsgrene og som ikke er bange for at lære nyt. Foto: Rebecka Stewart

TYPISK BELGISK HYRDEHUND

Rebecka Stewart og Bøje Pedersen fortæller:
En groenendael-tæve, som sædvanligvis var en overmåde social og venlig hund, var med sin ejer, Rikke, på træningsweekend. Hund og ejer boede i en hytte, som lå afsides.
Der var fest for deltagerne om aftenen, og da Rikke var kommet tilbage til hytten, gik der ikke længe, før en beruset mand, som havde set sig lun på hende, troppede op ved hytten og bankede på. Rikke var utryg ved situationen, hvilket hunden øjeblikkeligt opfangede. På et splitsekund stod hunden imellem sin ejer og den uønskede gæst og knurrede helt nede fra maven, hvorefter han, til Rikkes lettelse, hurtigt fortrak.

TEKST: REBECKA STEWART

Som nævnt er groenendaelen langhåret, sort. Tervueren er langhåret, rødgul eller grå med sorte hårspidser hen over pelsen og sort maske, begge kan have lidt hvidt på poter/bryst. Tervueren kan variere i farven fra kold grå til gullig over i meget varme, røde nuancer.
En af de første, sorte, langhårede belgiere var Picard d'Uccle, hvis ejer, Nicolas Rose, var restauratør på slottet Groenendael. Picard blev flere gange parret med en lille, sort tæve, Petite, og en af deres sønner, Duc de Groenendael, blev betragtet som stamfar til så mange sorte belgiere, at den sorte variant kom til at hedde groenendael.
Man mener, at varianterne groenendael og tervueren fra racens start havde en fælles base, bl.a. gennem den sorte Pek Zwet samt Duc de Groenendael, som også blev stamfar til flere tervueren, da han blev parret med en rødgul tæve, Miss. En søn af disse to hunde, Milsart, blev anvendt til at stabilisere tervueren-varianten, som fik dette navn, fordi mange hyrder med deres hunde boede i egnen omkring den lille belgiske landsby Tervuren.
Selvom de to varianter er langhårede, så er de ikke langhårede, som en collie er. De har samme type pels som ulven, dvs. pelsen er dobbelt og består af et dæklag, som er glat og afviser skidt og vand samt beskytter den tætte, uldne underpels, som ganske effektivt holder hunden varm og tør i koldt og vådt vejr og kølig i varmt vejr. Pelsen er relativt kort på krop og hoved, og så danner den længere faner bag på bagben og forben samt en længere krave af hår, en manke, omkring halsen, som er mest udtalt på hanhundene. Eftersom pelsen regulerer hundens temperatur glimrende, bør man aldrig klippe en belgisk hyrdehund, da det ingen mening giver; dette bortset fra en enkelt filterknude samt omkring poterne om vinteren, så hunden ikke samler for meget sne og is op i pelsen på poterne.
Der er ikke det store plejearbejde med pelsen, som behøver egentlig børstning under de to årlige fældeperioder, mens det ellers nemt klares med en let børstning af og til. Pelsen er derudover selvrensende, når hunden er blevet beskidt, på den måde at jord og skidt falder af, når pelsen tørrer. Det er ikke nødvendigt, at man vasker hunden i shampoo, medmindre den har rullet sig i noget stinkende, da dette modarbejder pelsens selvrensende og beskyttende funktion.

> Da disse hunde elsker at være medlem af en "flok" og være tæt på familien, er de meget egnede som familiehunde

Gode sportshunde

Både groenendael og tervueren er egnet til mange forskellige former for hundesport. De er, som alle varianterne utroligt alsidige, og kan blive særdeles dygtige til det, man ønsker af dem, også til mere utraditionelle aktiviteter, såsom til tricks, til at hjælpe med opgaver i hjemmet mv.
De er yderst loyale, samarbejdsvillige og relativt signalfølsomme hunde, oftest med en høj byttedrift. De har brug for lederskab af en rolig ejer med selvtillid, så de ikke behøver tage ansvar for alt selv og får vejledning omkring ønsket og uønsket adfærd. De besidder, som alle fire varianter, et medfødt, højt forsvar, som kommer til udtryk, hvis hunden opfatter en trussel mod dem eller det, den passer på. Dette bør man være obs på, eksempelvis ved at undlade at lade børn gå tur med hunden uden voksne til stede eller lade fremmede gå ind i hus eller have, uden man selv er til stede.
Da disse hunde elsker at være medlem af en "flok" og være tæt på familien, er de meget egnede som familiehunde, såfremt man er en aktiv hundeejer, som dedikerer sig til hunden. Det betyder, at man skal være indstillet på at give hvalpen og unghunden en grundig og alsidig socialisering, så hunden danner sig en bred og positiv referenceramme med forskellige mennesker, fremmede hunde og dyr, i mange forskellige miljøer og situationer, som den senere vil være bekendt med og tryg ved. Desuden bør man afse tid til motion, træning og aktivering af hunden, ikke kun som hvalp, men hele hundens liv. Formår man ikke dette, eller overlader man hunden for meget til sig selv, bliver den nemt kreativ og finder selv på beskæftigelse, specielt i unghundeårene.

FAKTA GROENENDAEL OG TERVUEREN

AKTIVITETSNIVEAU OG HANDLERADIUS

Groenendael: Utrættelig fritidskammerat og konkurrencehund indenfor flere forskellige slags hundesport. Aktiv og stærkt førerorienteret, men også i stand til at arbejde selvstændigt, når situationen kræver det. Bør socialiseres målrettet fra hvalpealderen.
Tervueren: Havde som fårehyrde til opgave på førerens anvisninger at drive flokken eller enkelte dyr på fold gennem hegn og forbi forhindringer. Det gør den til en lydhør og samarbejdsvillig ledsager, der er velegnet både som sportshund og som tjenestehund.

BEHOV

Groenendael: Rigelig aktivitet med en del motion og mulighed for at bevæge sig frit. Desuden daglige mentale udfordringer og et godt socialt liv. En understimuleret hund kan være irriterende rastløs.
Tervueren: Bør opdrages venligt, men konsekvent og allerede som hvalp have mange positive oplevelser med fremmede mennesker og andre hunde, så racens tilbageholdenhed ikke når at tage overhånd.

›››

GROENENDAEL

STØRRELSE	TEMPERAMENT	PELSPLEJE	AKTIVITETS-NIVEAU
STOR	MODERAT	MELLEM	HØJT

TERVUEREN

STØRRELSE	TEMPERAMENT	PELSPLEJE	AKTIVITETS-NIVEAU
STOR	SELVSTÆNDIG	LILLE	HØJT

› PELS OG PLEJE

Groenendael: Pelsen er lang på kroppen, halen, bag på benene og især rundt om halsen og på brystet, hvor den danner en tydelig krave. På hoved, ører og foran på benene er pelsen kort. Pelsplejen er overkommelig og klares med en grundig omgang med børste og kam en gang om ugen.
Tervueren: Trods længden er pelsen ikke voldsomt arbejdskrævende. Den er lang og blød med tæt underuld, og den skal gennembørstes jævnligt og grundigt for ikke at fælde. Masser af frisk luft holder pelsen glansfuld hos hunde, der ellers opholder sig meget i vores tørre indeklima.

› TIPS OG TRICKS TIL INDLÆRING OG HÅNDTERING

Groenendael: Glad og positiv over for indlæring og nem at opdrage. Træn venligt med ubetinget konsekvens. Undgå at stresse hunden med overdrevne belønninger og for voldsom leg mellem øvelserne. Lad den i stedet falde helt til ro mellem hver sekvens.
Tervueren: Racen er opmærksom, lærevillig og har en god koncentrationsevne, så den er en fornøjelse at træne med. Den har dog let ved at blive stresset. Beløn derfor rigeligt, men afdæmpet, både når det sker med godbidder, med ros eller med leg.

› OPRINDELSE

Groenendael: Baggrunden er fælles for de belgiske hyrdehunde, og navnlig groenendael og tervueren er formentlig i nær familie med hinanden. Det er stort set kun farven, der adskiller de to racer, og det kan endda en sjælden gang ske, at der i et groenendaelkuld optræder en hvalp med tervuerenfarver. I nyere tid har både groenendael og de tre andre racer fundet god anvendelse som redningshund og hjælpehund for blinde og handicappede. Racen har fået navn efter slottet Groenendael syd for Bruxelles.
Tervueren: På basis af gamle fårehundetyper udviklede man i slutningen af 1800-tallet de belgiske hyrdehunde – oprindelig otte typer, nu fire mellemstore, smidige, udholdende og vagtsomme racer. Foruden deres opgaver som fårehunde viste de sig meget velegnede som tjenestehunde for politi, militær og toldvæsen. Senere er de blevet værdsat som konkurrencehunde i agility og lydighed. Tervueren har fået sit racenavn efter byen af samme navn. Den er uden tvivl i nær slægt med den sorte groenendael.

› FARVER

Groenendael: Sort.
Tervueren: Rød med sorte hårspidser og sort maske. Mange nuancer fra rød til grå kan forekomme.

›››

annonce

Malinois

TEKST: BIRGITTE JENSEN OG MARGIT JENSEN

Malinois er korthåret og rødgul med sorte hårspidser hen over pelsen og sort maske.
I Belgien var det omkring den flamske by Mechelen, der var flest korthårede, rødgule belgiske hyrdehunde, og hvor der fra begyndelsen var en meget stor interesse omkring hunden til brugsarbejde; herfra stammer variantens navn også. Man ønskede en hund, der kunne bruges til alle slags prøver. De fleste malinois (Mechelaar) var oprindeligt lysegule uden charbonnage (sorte hårspidser) og maske. Den første malinois med en slags sort maske og charbonnage var Tjop, som sammen med sin nære slægtning Dewet, kom til at præge alle fremtidige malinois, gennem en temmelig snæver indavl. Tjops mor hed Cora I, og hun vandt den første brugskonkurrence i 1903, endda meget overbevisende.

Ser, hører og husker

Malinois er en meget alsidig hund og kan bruges til alle former for hundesport – selv hyrdning er velbevaret og ligger lige for.
Malinois uddannes til mange forskellige opgaver, f.eks. som narkohund, sprængstofhund, minesøgning, til brug i politi, forsvar og toldvæsen foruden til mange forskellige former for hundesport.
Eksempelvis udgør malinois i Tyskland hovedparten af hundene i politi/forsvar og toldvæsen, og det samme gælder i USA, Holland, Belgien og Frankrig. De øvrige nordiske lande har ligeledes en pæn andel malinois i tjeneste. Malinois bruges desuden i vid udstrækning til forskellige former for hundesport, f.eks. i PH, politihundeforeningen samt i IPO-sporten, International Prüfungsordnung.
Malinois er en aktiv hund, men ikke mere end den kan indgå som familiehund, hvis den bliver brugt til en form for aktivitet. Bliver den ikke aktiveret, finder den let selv på ting at lave – ikke altid lige hensigtsmæssige. Den er en hund, der vil gøre alt for at gøre sin fører tilfreds og er en skøn arbejdshund. Malinois kræver desuden en konsekvent opdragelse og et tydeligt lederskab, uanset om man anvender hunden til træning eller ej. Får hunden ikke det, er der risiko for, den overtager lederrollen i familien.
Malinois har en naturlig beskyttertrang, som kommer til udtryk, hvis den mener der opstår en situation, den skal handle på. Har man små børn, eller er der meget trafik i hjemmet, så skal man spørge ind til det hos opdrætteren, så man ikke får en hund, der leger for voldsomt politi i haven; og ellers skal man indrette hundens muligheder efter det. Den er en meget opmærksom hund, den ser alt og hører alt, registrerer alt og glemmer det ikke igen. Der skal være kontrol på hvad hunden laver, oplever og hvor den er.

Malinois har et stort beskyttergen. Foto: Chalotte Vad

MALINOIS

STØRRELSE	TEMPERAMENT	PELSPLEJE	AKTIVITETS-NIVEAU
STOR	MODERAT	LILLE	HØJT

FAKTA MALINOIS

AKTIVITETSNIVEAU OG HANDLERADIUS

Meget glad for at bevæge sig og for at få mulighed for at løse opgaver af stadig stigende sværhedsgrad – egenskaber, som gør den til en fortrinlig sports- og konkurrencehund indenfor flere discipliner. Holder sig gerne forholdsvis nær sin ejer.

BEHOV

Kun velegnet som familiehund, hvis den får tilstrækkelig motion og beskæftigelse. Den kræver god kontakt med familien, træning fra tidligste hvalpealder og daglige mentale udfordringer.

PELS OG PLEJE

Den korthårede variant af de belgiske hyrdehunde er meget nem at holde i hverdagen, og den fælder kun ubetydeligt, når den blot bliver børstet jævnligt. Pelsen er relativ blød uden stride eller ru dækhår. Den er tæt og beskytter godt på trods af sin manglende fylde.

TIPS OG TRICKS TIL INDLÆRING OG HÅNDTERING

Lærenem og arbejdsvillig, så indlæring gennemført med venlig konsekvens volder sjældent problemer. Hunden bliver dog let stresset ved for megen og for voldsom leg og motivering f.eks. med bold. Træn gerne søgeøvelser efter spor eller genstande.

OPRINDELSE

Malinois var den første af de fire racer, som fik en fast etableret type, og den blev dermed målsætningen for de øvrige, da man i Belgien, som andre steder i slutningen af 1800-tallet, blev meget optaget af landets nationale hunderacer. Navnet kommer fra området omkring Malines eller Mechelen, hvor typen var særlig talrig. I hjemlandet er racen i dag meget populær som tjenestehund.

FARVER

Varm rødgul med sorte hårspidser og sort maske.

TYPISK BELGISK HYRDEHUND

Chalotte Vad fortæller omkring sin groenendael og malinois:

Vi har groenendael Lyra og Hjørdis, som er malinois. Vi har arbejdet meget på at fremelske hyrdehundetrækkene i stedet for jagtinstinkterne hos hundene. Det er gået helt perfekt og begge hunde kan gå op og ned ad alle vores dyr, selv de små babyunger.
En sjov lille historie fra gården er, at Hjørdis kan se, når en fasan prøver at lege høne og skjuler sig mellem hønsene, som går frit over det hele; så jager hun den ud af flokken og ignorerer fuldstændig alle hønsene. Det er da ret godt gået, ikke?

›››

Laekenois

TEKST OG FOTO: DANIELA RACCIS

Laekenois har en 6 cm lang, tæt, ru, bølget og til dels krøllet pels. Farven på pelsen skal være rødgul/brunlig i forskellige nuancer, med et strej af sorte hårspidser på næsen og halen.
I 1899 blev den ruhårede laeken/laekenois variant accepteret i "Club du Chien Berger Belge", i første standard dog kun i den grå farve. De første anerkendte hunde var grå i pelsen, og senere blev de rødgule/brune nuancer, som vi kender i dag, også anerkendt og skrevet ind i standarden.
Laekenois havde en hård start, da den ikke var en udbredt type hund. Der var desuden delte meninger om, hvilken farve hundene skulle have. Nogle ville have hundens pels grå, og andre mente den skulle være brun.
I området Slotsparken von Laeken boede en flamsk hyrdefamilie, som i mange år fremavlede denne type hund til at bevogte gården og hyrde familiens får. Den første officielle laekenois-opdrætter var således "Slotsparken von Laeken", som ligger tæt på Bruxelles; og det var herfra, byggestenene for laekenois' udseende, som vi kender den i dag, blev lagt. Det er ligeledes herfra, hunden fik sit navn laeken, senere laekenois.

Sin egen charme

De oprindelige laekenois havde meget gode brugsegenskaber; det var f.eks. en laekenois, Vos I, som vandt den første fårehundeprøve i 1892. Arbejdsmæssigt blev disse hunde brugt til at hyrde får i Belgien og til bevogtning af ejendom, herunder linned. Varianten havde specielt ry for at have et hårdt bid. Det var laekenois, som blev valgt som politihunde af politiet i Bruxelles, på grund af hundenes store bidevillighed. I dag anvendes laekenois stadig som hyrdehund i både Holland og Belgien.
Laekenois er ikke så udbredt som de andre varianter, den er ikke så "chik" eller "smuk" at se på, hvis man sammenligner den med f.eks. en groenendael. Til gengæld har den sin egen charme.
Den er en atletisk hund, som elsker at bevæge sig. Laekenois er en alsidig hund og kan bruges til al slags hundesport, som f.eks. lydighed, sporsøgning, agility, rally, IPO, rednings- og trækhund (sacco car).
Derudover er laekenois en god familiehund. Den er social, venlig, troværdig og omgængelig. Sammenlignet med de andre tre varianter er laekenois mere stille og indadvendt.

Laekenoisen har sin helt egen charme. Den er især tydelig, når man ser flere sammen.

FAKTA LAEKENOIS

LAEKENOIS

STØRRELSE	TEMPERAMENT	PELSPLEJE	AKTIVITETS-NIVEAU
STOR	MODERAT	MELLEM	HØJT

AKTIVITETSNIVEAU OG HANDLERADIUS

Meget glad for at bevæge sig og for at få mulighed for at løse opgaver, som den finder meningsfyldte. Den er aktiv, livlig og samtidig meget opmærksom på sin ejer. En samarbejdsvillig race, som egner sig fint til forskellige former for hundesport.

BEHOV

Med tilstrækkelig motion, beskæftigelse og en god social kontakt med familien er den pjuskede laekenois en udmærket selskabshund i en sporty familie. Bør opdrages med venlig konsekvens.

PELS OG PLEJE

Pelsen virker pjusket eller lokket. Dækhårene er stride og tætte over blødere underuld. Omkring næsen er pelsen nærmest strittende, men den danner ikke egentligt skæg som på de fleste ruhårede racer. Pelsplejen er enkel og består kun i en jævnlig gennembørstning.

TIPS OG TRICKS TIL INDLÆRING OG HÅNDTERING

Arbejdsvillig og lærenem, så indlæring volder sjældent alvorlige problemer. Blot må man være opmærksom på alle de belgiske hyrdehundes forholdsvis lave stresstærskel. Træn afdæmpet og venligt, men konsekvent og hold en positiv kontakt.

OPRINDELSE

Formentlig afstamningsmæssigt i meget nær familie med malinois. Der er endda fremsat den teori, at en bestemt ruhåret hanhund og en bestemt korthåret tæve er stamforældre til begge varianter. Parret skulle i sidste halvdel af 1800-tallet have fået to ruhårede hvalpe, som blev grundlaget for laekenois, og to korthårede, som blev grundlaget for malinois. Den belgiske dronning Marie-Henriette fattede interesse for de ruhårede hyrdehunde, som fik navn efter slottet Laeken, hvor hun ofte boede.

FARVER

Mørk rødgul, ofte med sorte hårspidser.

TYPISK BELGISK HYRDEHUND

Rebecka Stewart og Bøje Pedersen fortæller:
En af vores groenendael, en tæve, var med os på gårdrunde og løb ud til udkanten af vores grund, i skellet. Her begyndte hunden at gø og nægtede at komme, da vi kaldte på hende, hvilket var usædvanligt. Vi kaldte flere gange, men hun blev, hvor hun var og gøede konstant.
Da vi gik ud til hende, fandt vi et rålam, som var viklet så meget ind i langt græs, at det ikke kunne komme op ved egen hjælp. Hunden havde i bedste Lassie-stil tilkaldt os, fordi det lille dyr havde brug for hjælp. Hun havde ikke rørt lammet, kun gjort opmærksom på, at noget var galt.

›››

Naturligvis er de belgiske hyrdehunde glimrende udøvere af hyrdesporten. Foto: Diana Hoogduin

Belgiske hyrdehunde som ... HYRDEHUNDE

TEKST: LOUISE EGDAL

Det er ikke det, vi er mest vant til i Danmark. Heldigvis bliver der gjort en del for at bibeholde hyrdeegenskaberne i udlandet, hvor prøver og konkurrencer med hyrdning er ret almindeligt, og flere lande bruger instinkttesten som grundlag for vurdering af hunden med henblik på avl. Men hvad kan man egentlig bruge de instinkter til. For mit vedkommende drejer det sig simpelthen om, at vi har en belgisk hyrdehund. Altså en hyrdehund. Det er skønt, at det er en alsidig race, der kan bruges til næsten alle former for hundesport, men jeg synes, at det er vigtigt at bibeholde de oprindelige egenskaber. Det er det, en racehund også er – tradition og arv. Ikke en nymodens tilretning af, hvad der lige er efterspørgsel efter.

Min drøm

Jeg har altid drømt om at prøve hyrdning med mine malinois, men det blev aldrig til andet end det begrænsede hyrdearbejde, de fik lov til med mine heste tidligere. Da jeg startede forfra med ny hvalp, blev jeg via min kennelkontakt hos DKK gjort bekendt med, at der blev afholdt instinkttest på Fyn hos Jesper Odgaard Sørensen i Lunde – om jeg ville med. JA! Og det var en fantastisk oplevelse. Alt faldt på plads for min lidt lalleglade 6 mdr. gamle hvalp, der pludselig gad arbejde – og faktisk gjorde det godt. Afbalanceret, fokuseret og god ved fårene. Siden har vi dog været igennem vores mht. op- og nedture. Det har været en utrolig spændende tid for mig, der var helt ny indenfor hyrdning ligesom hunden. Bare det at lære at læse fårene – jeg har stadig ikke helt fået oversat den fulde fåre-ordbog til fynsk. Men min hund gør det godt på trods af mig og det vigtigste er, at han elsker det. De belgiske hyrdehunde er ikke som så mange andre hyrdehunderacer. Og slet ikke som f.eks. border collier. Belgierne er meget tæthyrdende, og de er lavet til at være levende hegn for fåre- og kvægflokke, der græssede. Dvs. de løber meget. Den del af beskrivelsen har mine læst. De løber. De er malinois, så et andet "emne", vi arbejder en del med, er impulskontrol – og bare kontrol.

Endnu kun træning

Jeg har endnu til gode at være til de første konkurrencer, men jeg har her i august været til hyrdetræning i Polen – kun for belgiske hyrdehunde. Absolut også en fantastisk og meget speciel oplevelse og sjovt at prøve fuldstændig andre træningsmetoder, der var meget tilpasset belgiske hyrdehunde. Regler, kontrol, kontrol, kontrol, hvor jeg herhjemme er vant til, at hunden får lov til selv at forsøge at løse problemerne og tænke selv. En metode jeg personligt foretrækker, men jeg må indrømme, at det ikke altid harmonerer lige godt med belgiernes drift, energi og kreativitet. Diplomatisk skrevet ... Den gyldne middelvej må være den rette vej.

> Belgierne er meget tæthyrdende, og de er lavet til at være levende hegn for fåre- og kvægflokke.

Det var en weekend hvor alle fire varianter af de belgiske hyrdehunde var samlet, og hvor der var hunde lige fra helt nystartede til de højeste klasser. Det var enormt spændende at være med til og opleve de forskellige problemstillinger fra hund til hund, og det var søde og hjælpsomme mennesker, der deltog. Det blev afholdt på et gammelt palads i dejlige omgivelser, og vi boede på stedet.

En anelse kækt

I oktober har jeg planer om at forsøge at tage hyrdeprøven med min hund, og jeg har i et øjebliks vanvid meldt til mesterskabet for belgiske hyrdehunde i Tjekkiet. Set i bagklogskabens lys var det måske en anelse kækt, men det er faktisk beregnet på alle niveauer af hunde – også helt nye til instinkttest, som min hund bliver nødt til at tage igen, da den fra Danmark, han tog som hvalp, ikke er gældende i FCI under deres nuværende regler.
Hvad vil jeg bruge det til? Hvad bruger folk agility, LP og IPO til? Det er i bund og grund en kombination af mange ting. Alt, lige fra at se hvad hunden indeholder over konkurrence til simpelthen samvær med og aktivering af hunden og fællesskab med andre med samme interesse. Vi har alle vores kæpheste – jeg har så fundet mine kæpfår, og jeg tror ikke, at jeg går fra det igen. Men det er meget ærgerligt, at det ikke er mere fremme i Danmark, og det er bestemt en af de ting, jeg vil arbejde for i fremtiden, og jeg ved, at der er interesse fra andre racer til at få gang i mere i Danmark – for mange TS (Traditional Style) racer.

Som det nok fremgår af raceportrættet er belgisk hyrdehund ikke en hund for alle. Men er man selv et aktivt menneske, indstillet på at lære og, i større eller mindre grad, tilegne sig en ny livsstil som inkluderer hunden samt på at give den beskæftigelse og træning, dedikation og tid, så får man med denne race en fantastisk makker, som vil gøre alt for sin ejer, og som giver tifold igen.
"Én gang belgier, altid belgier" viser sig ofte at blive en sandhed for tilhængerne af racen.

annonce